

Inventaris

Collectie R. A. Papegaaij

Oorlogsdocumentatie

1940-1945

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 3
Inventaris	p. 4
I Algemeen	p. 4
II Persoonlijke documenten	p. 4
III Verzameld materiaal met betrekking tot illegaliteit, verzet en propaganda	p. 5

Inleiding

Reinier Abraham Papegaaij werd op 11 oktober 1920 geboren in Vlissingen en overleed op 29 augustus 2002 in Menaldum. In juni 2003 schonk de Openbare Bibliotheek Menaldumadeel materialen uit zijn nalatenschap aan het Zeeuws Documentatiecentrum. De bibliotheek kon, in overleg met de

erfgenamen, vrij beschikken over de documenten (zie brief Openbare Bibliotheek Menaldumadeel, d.d. 2 mei 2003, inv.nr. 1).

Papegaaij was een kleinzoon van de bekende Middelburgse banketbakker, R.A. Papegaaij (1853-1921). Ook zijn vader, Cornelis Papegaaij (1899-1970), begon in 1919 een eigen banketzaak, maar dan in Vlissingen. Maar die floreerde niet en na tien jaar gaf Cornelis zijn bedrijf op en nam de banketzaak van zijn broer Adriaan Papegaaij aan de Lange Burg in Middelburg over en verhuisde met het gezin naar die stad.

Bij het bombardement en de branden op 17 mei 1940 in Middelburg werd de banketzaak geheel vernield. Spoedig daarna kon Cornelis Papegaaij een noodwinkel openen aan de Londensekaai en in 1944 werd gestart met een nieuwe zaak op de Nieuwe Burg 12. Twee jaar later echter stopte hij met de banketwinkel en verkocht deze aan banketbakker Vos.

Reinier Abraham woonde dus van 1919 tot 1929 in Vlissingen en na 1929 in Middelburg. Daar beleefde hij de eerste oorlogsjaren. Na december 1942 dook hij onder in Menaldum in Friesland, waar hij verbleef tot mei 1945.

Over de meidagen van 1940 heeft hij een dagboek bijgehouden, dat door het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie te Amsterdam, is gekopieerd. In schriften hield hij het verdere verloop van de oorlog bij. Papegaaij heeft een blijvende interesse gehouden voor de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog. Hij wilde er zelfs zijn werk van maken. In 1973 bood hij de provincie Zeeland zijn diensten aan met betrekking tot de geschiedschrijving van Zeeland, 1940-1945. Van dit aanbod werd echter afgezien. Papegaaij was toen werkzaam als documentalist bij de afdeling PR, Voorlichting en Documentatie van de Rijksuniversiteit van Utrecht en beheerde de afdeling Documentatie.

De collectie

De materialen die in juni 2003 werden aangeboden zijn in diverse collecties van de Zeeuwse Bibliotheek opgenomen. De boeken over Zeeland in de doublettencollectie van het Zeeuws Documentatiecentrum, de prentbriefkaarten in de prentbriefkaartencollectie en oude kranten in de krantencollectie. Er bleven nog vele documenten over, deze zijn apart beschreven en vormen de bijzondere collectie R.A. Papegaaij. Het hoofdonderwerp is: geschiedenis 1940-1945.

Op het gebied van oorlogsdocumentatie beschikt het Zeeuws Documentatiecentrum over meerdere grote collecties w.o. collectie Wigard / Houterman en collectie Sanderse.

Raadplegen van de collectie

Het materiaal bevindt zich in 1 doos en is op te vragen:

AANVRAGEN: Zeeuwse Bibliotheek - kluis 1172 B 1.

Literatuur

- Santen, A. van, 'Een chique bakker. De Middelburgse banketbakker Papegaaij', in *De Wete*, 29 (2000) nr. 2, p. 3-8.

Middelburg, februari 2006,
Zeeuws Documentatiecentrum, Simon Blaas.

Inventaris

I Algemeen

1. Brief Openbare Bibliotheek Menaldumadeel, d.d. 2 mei 2003

II Persoonlijke documenten

2. 6 Schriften met dagboek aantekeningen over de meidagen van 1940 en dagelijkse notities van het verdere verloop van de oorlog met ingeplakte krantenknipsels. Vooral het eerste deel – en de eerste helft van deel twee – bevat persoonlijke aantekeningen, 6 enveloppen, genummerd 2.a t/m 2.f:
 - a. ‘Nederland in den oorlog’, deel I, 7 mei 1940-16 mei 1940, 80 p., 1 schrift.
 - b. ‘Nederland in den oorlog’, deel II, 16 mei 1940-30 november 1940, 62 p., 1 schrift.
 - c. ‘Voornaamste gebeurtenissen uit mijn leven’, deel III, 3 december 1940-8 juli 1941, 50 p., 1 schrift.
 - d. ‘Voornaamste gebeurtenissen uit mijn leven’, deel IV, 1 november 1942-20 juni 1943, 40 p., 1 schrift.
 - e. ‘t Voornaamste wereldgebeuren’, deel V, 22 juni 1943-30 mei 1944, 51 p., 1 schrift.
 - f. ‘Voornaamste gebeurtenissen’, deel VI, 1 juni 1944-31 augustus 1944, 32 p., 1 schrift.
3. Dagboekfragmenten, 1 omslag.
 - 10 juli 1943, 1 p.
 - 26 mei 1944-5 juni 1944, 1 p.
 - januari 1945-13 februari 1945, 14 genummerde pagina's, 7 p.
 - eind maart 1945-15 april 1945, genummerde pagina's 29 t/m 36, 4 p.
 - 24 april 1945, 1 p.
 - zondag 15 april 1945-maandag 15 april 1985, 1 p.
4. ‘Bulletin’, 1 enveloppe.
 - 1 januari 1942-11 juli 1942, 30 kleine strookjes.
 - 12 juli 1942-31 oktober 1942, 4 p.
5. Stukken met betrekking tot vacature ‘Oproep Tijdelijk Medewerker Geschiedschrijving Zeeland 1940 / 1945’, 1 omslag.
 - ‘Oproep Tijdelijk Medewerker Geschiedschrijving Zeeland 1940 / 1945’. In: *Provinciale Zeeuwse Courant*, 20 oktober 1973, 1 krantenknipsel.
 - Sollicitatiebrief in klad, 24 oktober 1973, 1 p.
 - Antwoordbrief van Gedeputeerde Staten van Zeeland, 21 januari 1974, 1 p.

III Verzameld materiaal met betrekking tot illegaliteit, verzet en propaganda

6. Berichten van de Burgemeester van Middelburg, 1 omslag.
 - 'Burgers van Middelburg!', oproep van burgemeester J. van Walré de Bordes, 1 getypt vel.
 - 'Gemeente Middelburg', 7 augustus 1942, kennisgeving tot evacuatie door burgemeester J. van Walré de Bordes, 1 getypt vel.

7. Stukken met betrekking tot illegaliteit, verzet en propaganda, 1 omslag.
 - a. 'Europa maakt front', propagandaboekje, 22 p.
 - b. 'Was kann Deutschland noch tun?', 1 getypt vel.
 - c. 'De conferentie te Moskou', andere zijde Duitse tekst, 1 p.
 - d. 'Ons erfdeel', fragment getypt, 1p.
 - e. 'Landgenoten!', 1 getypt vel.
 - f. 'Mussert heeft besloten een Nederlandsche S.S. op te richten', gedicht, 1 getypt vel.
 - g. 'Vliegers die genade kennen.....!', gedicht, 1 getypt vel.
 - h. 'Op Wacht voor God-Nederland-Oranje'.
 - vrijdag 11 februari 1944, 2 getypte vellen.
 - vrijdag 25 februari 1944, 2 getypte vellen.
 - i. 'Het grote uur is aangebroken', zondag 17 september 1944, 1 getypt vel.
 - j. 'In de dienst des Woords voorgelezen van den kansel op zondag 19 april 1942', 1 getypt vel.
 - k. '10 kleine Hollanders kwamen een Duitser tegen', gedicht, 1 getypt vel.
 - l. 'Nederlanders.....', oproep Oranje te gedenken, 1 getypt vel.
 - m. 'L. S. De Bezettingsoverheid verlangt dat wij ons aanpassen...', gedichten, 1 getypt vel.

8. Manuscripten, 1 omslag.
 - a. 'Engels bombardement' (wijze: 'De herdertjes lagen bij nachte', auteur onbekend), gedicht, 1 p.
 - b. 'Nederlanders, weest op uw hoede', 2 p.
 - c. 'Vlaamsche Soldaten!', 1 p.
 - d. 'Was die welt', 1 p.
 - e. Wiskundige berekeningen, 1 p.